

Demény Péter–Láng Zsolt

AZ INTENZITÁS VÁGYA

DIMÉNY H. ÁRPÁD: *LEVELEK A SZOMSZÉD SZOBÁBA*.
 KOLOZSVÁR–BUDAPEST, ERDÉLYI HÍRADÓ KIADÓ–FIATAL ÍRÓK
 SZÖVETSÉGE, 2016.

LZS: Szerinted ezek versek, vagy versbe tördelt fogalmazványok?

DP: Én versekként olvastam őket, verseknek. Tetszett a személyességük, a szerelmességük, a hétköznapiságukba rejtett szenvedélyességük, amelyet például az olyan versek képviselnek, mint a *Visszaaltató* (14.)... T. S. Eliot vagy Pound vagy Cummings vagy Tolnai után már nagyon nehéz merev határokat húzni.

LZS: Azért kérdezem, mert emlékszem, egyszer azt írtad, hogy izgalomba hoznak Dimény Haszmann versei, nekem pedig épp az „izgalom” hiányzott belőlük. Lehet, hogy nem értem őket? „...a vers életünk áramát őrizte”, van egy ilyen sor (*Őszintétlenség* – 59.). Szóval a versek életünk áramát őrzik: nem pontos, pongyola. Nem izgalmas.

DP: De hát mi a pontos? Vagy én nem értem, hogy mit hiányolsz. Nekem még a szép hazugságai is tetszettek: „prózaí leszek, azon a délután visszajöttem, hogy mindent elmondhass”, mondja a *Tanulásban* (17.), de aztán így folytatja: „amikor végre találkoztunk, úgy fordultál felém, mint aki táncolni akar”. Nekem izgalmasnak tűnik, és visszatérve előző kérdésedre, mívesek is a versek, attól is versek. „levegőben, tengeren, úton vagy csak / egy ünnep délutánján, légy te a szépség / és a báj, ha nyugalom nem lehetsz”. (*A sötét mire gyűl* – 18.) Szerintem ez szép, és nekem elég.

LZS: „A vers életünk áramát őrizte” – sem képileg, sem gondolatilag ez a sor nincs rendben. Vagy az sem, hogy „réd fekszem... belédhatolok” (*Vergődő Néreis* – 78.). Az ilyesmi miatt érzem fogalmazványnak. Ez a beléd hatolok is olyan, mint az áramot őrizni...

DP: Hogy mindennapi, az a baj? Vagy közhelyesnek érzed?

LZS: Mindennapian kiszolgáltattott. Mert olvashatjuk: a költő ott ül a képernyője előtt és ír.

DP: Itt a *Pénélopéra* gondolsz?

LZS: Nem, hanem hogy a képernyőt meg kell tölteni, írni kell valamit. És mintha ez a kell, ez a privát helyzet hívná elő a sorokat, és nem a szenvedély. És szenvedély nélkül a közhelyes részekből por szítál. „a száraz ég alá / ahányan így vagyunk / ne mondd ki hogy halá’ / végül egymagunk.” Alá–halá’, ilyen rím épp egy W. S.-etűdben... Vagy: „rezgés-központjában halkul a létezés / örömének visszhangja” (*Vergődő Néreis*) – itt megint túl iskolás a fogalmazás.

DP: Olykor úgy érzem, minden azon múlik, milyen idézeteket válogatunk össze. De most már érteni vélem, hogy te rejtőzködőbbnek szeretnéd a költészetet, illetve szereted. Akkor megkérdezem: semmi sem tetszett?

LZS: Épp arra gondoltam, mennyire hasznos ez a *Klikkrec*, mert amitket te írtál (pl. *legyél te a szépség, ha nyugalmam nem lehetsz*), tetszett!

DP: Nem én írtam őket...

LZS: Na, a humorról is lehetne beszélni... Amúgy nem szeretném rejtőzködőbbnek. Hanem drámaibbnak, szenvedélyesebbnek, élesebbnek, erősebbnek, hatásosabbnak. Intenzívebbnek! Ahogy, már nem tudom, ki mondta Pál apostol nyomán a versről: szépség, igazság, intenzitás, ez a három, de közülük a legnagyobb az intenzitás.

DP: Nekem éppen a földközeliége és a hétköznapi elemek beemelése tetszett, de úgy látszik, itt nem jutunk nyugvópontra. Nem is emlékszem még ilyen megosztó kötetre klikkreces karrierünk óta.